

ALI SE JE RODIL NOV GORSKI ŠPORT ALI JE TO LE NAJNOVEJŠA MODNA MUHA?

KRPLJE SO SPET MODERNE

Čeprav že kar okroglo stoletje smuči prevladujejo nad krpljami, posebno še, kadar gre za hitro ali celo čim hitreje premikanje po zasneženi pokrajini, ima hoja s krpljami vendarle svoj čar. Posebno v Kanadi je bila to kar vedno razmeroma precej razširjena športna dejavnost. Severnoameriški zgled, tovarnarji pri iskanju novih trgov, navdušeni privrženci tega športa in pomemben potencialni trg v alpskih deželah — ali bi potrebovali še kaj več? Rodile so se novodobne krplje.

IDEALEN ŠPORTNI PRIPOMOČEK

Krplje so nastale pred zelo davnimi časi, gotovo pred več kot 4000 leti pred našim štetjem. Služile so ljudem, ki so prišli iz osrednje Azije, da so se potem, ko so prekoračili Beringov preliv, razširili prek severnoameriške celine, za osvajanje novih ozemelj pa so tudi pozimi potrebovali »transportno sredstvo«. Indijanci in traperji so te naprave prilagodili svojim potrebam in jih izboljšali. V 18. stoletju so francoski kolonizatorji doline Svetega Lovrenca navezali tesne stike z Indijanci; verjetno so bili prvi belci, ki so uporabljali krplje. Z njimi so celo bojevali bitke proti Angležem.

V Skandinaviji so krplje uporabljali razmeroma malo; severnjaki so zelo zgodaj razvili smuči, ki so bile primernejše za njihovo razgibano ozemlje. Tudi druga evropska ljudstva, na primer prebivalci Alp, so jih malo uporabljali, kajti svoje življenje so si tako uredili, da so bili pozimi gospodarsko skoraj neodvisni od drugih in jim je bilo treba ta čas premagovati le zelo kratke razdalje.

Kot je v začetku tega stoletja smučanje prineslo nove možnosti za športno udejstvovanje, tako prinaša zdaj hoja s krpljami nove možnosti za prostočasovne dejavnosti, sprehode po snegu, popotovanja in hojo po gorah in gričih ter še druge možnosti, da bi se tudi v tem letnem času lahko zadrževali v gorah.

Krplje so na ozemlju, ki ima sredogorski značaj, idealno sredstvo, da pridemo iz kraja v kraj ali premagamo določeno razdaljo. Zaradi majhne teže in priročne oblike jih ni težko obvladovati. Zaradi njihovih posebnih kakovosti je namreč mogoče hoditi po ozemlju, ki je popolnoma drugačno od tistega, ki ga smatramo za primerne za turno smučanje ali za alpsko smučanje. Tako so krplje dodatni športni pripomoček, ki med drugim tudi turnim smučarjem daje možnost, da hodijo tam, kamor sicer ne bi mogli priti ali bi prišli s svojimi smučmi le z velikimi težavami.

Za začetnika so krplje nadvse primerne, ker ni treba znati nič drugega, ko jih pritrldimo na čevlje, kot hoditi. Prednost tega športnega pripomočka pred drugimi je tudi ta, da ni zelo drag. Sčasoma človek seveda opazi, da hoja s krpljami po ne pretežavnem ozemlju ni problematična, da pa se stvar spremeni, brž ko pridemo na teren, ki se iz koraka v korak spreminja. Tedaj gre

Na poti s krpljami sedanjega časa: ponovno so iznašli pripomoček za premikanje po zasneženi pokrajini, ki je bil znan že v prazgodovini

za to, da dobro obvladujemo in usklajujemo uporabo palic, držo telesa, smotno postavljanje krpelj na sneg, primerno obremenjevanje telesa, koordinacijo gibov in še kaj, skratka, da izdelamo tehniko, ki enako kot pri vsakem športnem udejstvovanju zahteva določeno učno dobo in vaje.

ŠPORTNE TEKME KRPLJAŠEV

Pri tem ponujajo krplje, ker je mogoče z njimi hoditi po zelo različnih pokrajinah, neizmerne možnosti, da se igramo s strminami in snegom. To se dogaja posebno v gozdu, ko je treba prečkati snežne zamete, pri sestopih v globeli, prek strmih vesin ali po močno nagnjenih pobočjih. Ta igračkasta stran ni zanemarljiva značilnost hoje s krpljami.

Na prostranah, s prsičem pokritih predelih doživlja človek s krpljami na nogah zadovoljstvo, ki ga je morda mogoče primerjati edino s smučanjem zunaj urejenih smučišč. Hoja s krpljami postaja torej nov zimski šport.

Že nekaj let sodi hoja s krpljami (lahko pa je na koncu koncev tudi tek za tiste, ki so radi hitri in ki se radi prepotijo in globoko dihajo) v program zimsko športnih središč. Menda ni daleč dan, ko bodo začeli ustanavljati klube in zveze krpljašev, ki bodo sprva skoraj gotovo pod streho planinskih organizacij, saj je to zanesljivo gorski šport. Ponekod, čeprav le posamič, že prirejajo tekmovanja in drugačne športne prireditve, na katerih nastopajo tekmovalci s krpljami. Tako hoja in tek s krpljami prihaja čisto z obrobja dogajanj in si pridobiva mesto med različnimi zimskimi športi.

Planinstvo, alpinizem, gorsko kolesarjenje, kanjoning, rafting, vožnja s kanujem, tek na smučeh, smučanje zunaj urejenih smučišč — zdaj pa še tek s krpljami! Krog se je torej že skoraj sklenil: homo industrialis je zdaj odkril možnost, da vsak čas prodre v najbolj skrit kote pokrajine, v vsak predel.